

Verbetering Waterkering Waalkade Nijmegen

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport

13 mei 2005 / rapportnummer 1430-68

commissie voor de milieueffectrapportage

College van Gedeputeerde Staten
van Gelderland
Postbus 9090
6800 GX ARNHEM

uw kenmerk
MW2005.4247

uw brief
15 maart 2005

ons kenmerk
1430-69/Ra/ab

onderwerp
Toetsingsadvies over het MER Verbete-
ring Waterkering Waalkade Nijmegen

doorkiesnummer
(030) 234 76 35

Utrecht,
13 mei 2005

Geacht college,

Met bovengenoemde brief stelde u de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid een toetsingsadvies uit te brengen over het milieueffectrapport (MER) ten behoeve van de besluitvorming over de Verbetering van de Waterkering Waalkade Nijmegen.

Overeenkomstig artikel 7.26 van de Wet milieubeheer (Wm) bied ik u hierbij het advies van de Commissie aan.

De Commissie hoopt met haar advies een constructieve bijdrage te leveren aan de besluitvorming. Zij zal graag vernemen hoe u gebruik maakt van haar aanbevelingen. Dit houdt in dat de Commissie graag het (ontwerp) besluit en de evaluatiedocumenten krijgt toegestuurd.

Hoogachtend,

drs. L. van Rijn-Vellekoop
Voorzitter van de werkgroep m.e.r.
Verbetering Waterkering Waalkade Nijmegen

Postadres Postbus 2345
3500 GH UTRECHT
Bezoekadres Arthur van Schendelstraat 800
Utrecht

telefoon (030) 234 76 66
telefax (030) 233 12 95
e-mail mer@eia.nl
website www.commissiemer.nl

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport Verbetering Waterkering Waalkade Nijmegen

Advies op grond van artikel 7.26 van de Wet milieubeheer over het milieueffectrapport over Verbetering Waterkering Waalkade Nijmegen,

uitgebracht aan het college van Gedeputeerde Staten van Gelderland door de Commissie voor de milieueffectrapportage; namens deze

de werkgroep m.e.r.
Verbetering Waterkering Waalkade Nijmegen,

de secretaris

drs. B.C. Rademaker

de voorzitter

drs. L. van Rijn-Vellekoop

Utrecht, 13 mei 2005

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING	1
2. OORDEEL OVER HET MER	2
2.1 Algemeen	2
2.2 Toelichting op het oordeel.....	2
2.3 Overige opmerkingen en aanbevelingen.....	3

BIJLAGEN

1. Brief van het bevoegd gezag d.d. 15 maart 2005 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen
2. Kennisgeving in Staatscourant nr. 37. d.d. 23 maart 2005
3. Projectgegevens
4. Lijst van inspraakreacties en adviezen

1. INLEIDING

Het Waterschap Rivierenland heeft het voornemen om de waterkering langs de Waalkade in Nijmegen te verbeteren om te voldoen aan de wettelijk gestelde veiligheidsnorm. Het betreft een dijkvak van circa 1,6 km, tussen de verkeersbrug in de A325 en de spoorbrug over de Waal. De dijk moet bescherming bieden aan de benedenstad van Nijmegen.

Bij brief van 15 maart 2005¹ heeft de provincie Gelderland de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid gesteld om advies uit te brengen over het opgestelde milieueffectrapport (MER). Het MER is op 24 maart ter inzage gelegd².

Het advies is opgesteld door een werkgroep van de Commissie voor de m.e.r.³ De werkgroep treedt op namens de Commissie voor de m.e.r. en wordt verder in dit advies 'de Commissie' genoemd.

De Commissie heeft kennis genomen van de inspraakreacties en adviezen⁴, die zij van het bevoegd gezag heeft ontvangen. In dit advies verwijst de Commissie naar een reactie wanneer deze naar haar oordeel informatie bevat over de inhoud van het MER die van belang is voor de besluitvorming.

Op grond van artikel 7.26, lid 1 van de Wm toetst de Commissie:

- aan de richtlijnen van het MER⁵, zoals vastgesteld op oktober 2004;
- op eventuele onjuistheden⁶;
- aan de wettelijke regels voor de inhoud van een MER⁷.

Tijdens de toetsing inventariseert de Commissie eerst of er tekortkomingen zijn in het voldoen aan de wettelijke vereisten en de richtlijnen en gaat zij na welke onderdelen van het MER in aanmerking komen voor een positieve vermelding. Vervolgens beoordeelt de Commissie de ernst van de tekortkomingen. Daarbij staat de vraag centraal of de benodigde informatie aanwezig is om het milieubelang een volwaardige plaats te geven bij het besluit over het verbeteringsplan voor de waterkering.

Is dat naar haar mening niet het geval dan betreft het een *essentiële tekortkoming*. De Commissie zal dan adviseren tot een aanvulling. Overige tekortkomingen worden in het toetsingsadvies opgenomen, voor zover ze kunnen worden verwerkt tot duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag. Deze werkwijze impliceert dat de Commissie zich in het advies tot hoofdzaken beperkt en niet ingaat op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang.

¹ Zie bijlage 1.

² Zie bijlage 2.

³ Zie bijlage 3 voor de samenstelling van de werkgroep en andere projectgegevens.

⁴ Zie bijlage 4 voor een lijst hiervan.

⁵ Wm, artikel 7.23, lid 2.

⁶ Wm, artikel 7.23, lid 2.

⁷ Wm, artikel 7.10

2. OORDEEL OVER HET MER

2.1 Algemeen

De Commissie is van oordeel dat **de essentiële informatie in het MER aanwezig** is. Het MER bevat alle informatie om het milieubelang een volwaardige plaats in de besluitvorming te geven.

2.2 Toelichting op het oordeel

Systematiek

Het MER heeft een heldere systematiek. Voor de voorgenomen verbetering van de waterkering en de mogelijke varianten hiervoor is per deeltraject goede informatie beschikbaar gekomen. De nadelige milieugevolgen van de verschillende varianten zijn beschreven op basis van goed uitgewerkte criteria voor ruimtelijk beeld, stedenbouw, cultuurhistorie, archeologie en woon- en werkmilieu. Uit het MER en de bijlagen blijkt dat alle milieuaspecten en lokale belangen goed bij de totstandkoming van de plannen betrokken zijn.

Presentatie

De Commissie plaatst een kritische kanttekening bij de samenvatting op het MER. Door het ontbreken van kaart- en beeldmateriaal in de samenvatting, is deze moeilijk leesbaar zonder het kaartmateriaal uit het hoofdrapport.

Ook in het hoofdrapport is de presentatie van de varianten in tekst en beeldmateriaal niet overal eenduidig. Er worden verschillende formaten beeldmateriaal gebruikt die moeilijk vergelijkbaar zijn. Er wordt gebruik gemaakt van de termen 'deelgebied' en 'deeltraject' die echter niet met elkaar overeenkomen. Dit, samen met het feit dat de varianten niet altijd duidelijk zijn beschreven en informatie versnipperd is weergegeven in hoofdstukken 6 en 7 en bijlage 1, maakt dat de vergelijking van de varianten pas begrijpelijk wordt na veel heen en weer bladeren.

Voorkeursalternatief en mma

De Commissie is van mening dat in het MER in hoofdstuk 9 een te positief beeld geschetst wordt van de effecten van de aanpassingen aan de waterkering. Alle varianten zullen inderdaad voldoen aan de gestelde randvoorwaarden voor de veiligheid, maar vrijwel allemaal hebben ze negatieve gevolgen voor één of meerdere andere milieuaspecten. De negatieve effecten van het voornemen worden in andere delen van het MER (hoofdstuk 7 en bijlage 1) voldoende benadrukt.

In het MER wordt ten aanzien van het meest milieuvriendelijke alternatief (mma) geconstateerd dat het voorkeursalternatief van het waterschap het mma in grote mate benadert. De Commissie kan zich in deze conclusie vinden, maar merkt daarbij op dat voor de meeste deelgebieden de varianten

voor de milieuaspecten weinig onderscheidend zijn, waardoor het mma dus ook opgebouwd zou kunnen zijn uit een aantal andere varianten⁸.

- De Commissie beveelt aan de afweging van belangen en de uiteindelijke keuze van het voorkeursalternatief in het besluit goed te motiveren.

2.3 Overige opmerkingen en aanbevelingen

In het MER wordt uitgegaan van de maatgevende waterstanden bij een afvoer bij Lobith van 15.000 m³/s die moeten worden gekeerd. Voor de fundering en de mogelijkheden voor het aanbrengen van flexibele waterkerende delen is echter uitgegaan van de waterstanden bij 16.000 m³/s.

De Commissie merkt op dat vanaf 2006 waarschijnlijk alle keringen getoetst worden aan HR2006⁹, met een toetspeil dat hoort bij 16.000 m³/s. Zolang de dijkeruglegging bij Lent niet is uitgevoerd, komt de waterkering op de Waalkade 15 cm te kort, waardoor het veiligheidsniveau voor het gebied achter de Waalkade nog niet het gewenste niveau van 1/1250 jaar zal hebben.

- Het verdient aanbeveling om in het besluit expliciet aan te geven hoe omgegaan wordt met deze interimperiode waarin het dijkerugleggingsproject bij Lent nog niet is uitgevoerd en hoe afstemming over de fasering van de projecten plaats zal vinden.

⁸ Zo zou het zogenaamde bewonersalternatief voor het deelgebied Oude Haven, waar bijvoorbeeld inspraakreacties 2 en 3 (zie bijlage 4) over spreken, ook deel uit kunnen maken van het mma.

⁹ Hydraulische Randvoorwaarden 2006 (Ministerie van Verkeer en Waterstaat).

BIJLAGEN

bij het Toetsingsadvies over het milieueffectrapport
Verbetering Waterkering Waalkade Nijmegen

(bijlagen 1 t/m 4)

BIJLAGE 1

Brief van het bevoegd gezag d.d. 15 maart 2005 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen

Gedeputeerde Staten		provincie GELDERLAND										
	Bezoekadres Huis der Provincie Markt 11 Arnhem	Postadres Postbus 9090 6800 GX Arnhem										
Commissie voor de milieueffectrapportage Postbus 2345 3500 GH UTRECHT		telefoon (026) 359 91 11 telefax (026) 359 94 80 e-mail post@gelderland.nl internet www.gelderland.nl										
	datum 15 maart 2005	nummer MW2005.4247										
onderwerp Verzoek om advies over de projectnota/MER verbetering waterkering Waalkade Nijmegen		<table border="1"><tr><td></td><td>Commissie voor de milieu-effectrapportage</td></tr><tr><td>ingekomen :</td><td>21 MAART 2005</td></tr><tr><td>nummer</td><td>(7X)</td></tr><tr><td>dossier</td><td>1430-44 t/m 49</td></tr><tr><td>kopie naar :</td><td>Bc/bib1/</td></tr></table>		Commissie voor de milieu-effectrapportage	ingekomen :	21 MAART 2005	nummer	(7X)	dossier	1430-44 t/m 49	kopie naar :	Bc/bib1/
	Commissie voor de milieu-effectrapportage											
ingekomen :	21 MAART 2005											
nummer	(7X)											
dossier	1430-44 t/m 49											
kopie naar :	Bc/bib1/											
Geachte heer/mevrouw,												
Op 14 februari 2005 ontvingen wij van het waterschap Rivierenland de projectnota/MER voor de verbetering waterkering Waalkade Nijmegen in de gemeente Nijmegen.												
Wij hebben op 7 maart 2005 onze aanvaardbaarheid over deze projectnota/MER uitgesproken en de initiatiefnemer (het algemeen bestuur van het waterschap Rivierenland) daarvan schriftelijk bericht.												
Wij zijn voornemens de terinzagelegging en de openbare hoorzitting voor het ontwerpplan voor de verbetering waterkering Waalkade Nijmegen, de projectnota/MER en de bijbehorende vergunningaanvragen op 23 maart 2005 op de gebruikelijke wijze bekend te maken. De terinzagetermijn loopt van 24 maart tot en met 20 april 2005. Wij zullen de bij ons college ingezonden inspraakreacties en adviezen van de wettelijke adviseurs zo snel mogelijk toezenden met het verzoek deze bij uw advisering aan ons college te betrekken.												
Wij verzoeken u ons over de projectnota/MER advies uit te brengen. Bijgaand ontvangt u zeven exemplaren van het ontwerpplan en de projectnota/MER.												
Hoogachtend, Gedeputeerde Staten van Gelderland												
 wnd. Commissaris van de Koningin	 secretaris	H 121.10										
bijlagen H 120.4 coll.-fijn code: TWV_30083.doc / ME	inlichtingen bij dhr. C.F.J.M. Veraa e-mail c.veraa@prv.gelderland.nl verzonden 16 MAART 2005	doorkiesnr. (026) 359 83 24 BNG 's-Gravenhage, rek. nr. 28.50.10.824 ABN + AMRO Arnhem, rek. nr. 53.50.26.463 Postbank-girorekening 869762 BTW nr. 001825100.B03 IBANnr.: NL74BNG0285010824 SWIFT/BIC: BNGHNL2G										

BIJLAGE 2

Kennisgeving van het MER in Staatscourant nr. 37 d.d. 23 maart 2005

BEKENDMAKING

Terinzagelegging en openbare hoorzitting Verbetering Waterkering Waalkade Nijmegen

Met deze bekendmaking brengen wij u op de hoogte van het voornemen tot verbetering van de waterkering Waalkade in Nijmegen en informeren wij u over de mogelijkheid hierop te reageren. Het betreft het gedeelte tussen de spoorbrug en de verkeersbrug, over een lengte van 1,6 km. De plan- en besluitvorming van deze dijkverbetering geschiedt op basis van de Wet op de waterkering.

Voor de verbetering van de waterkering Waalkade in Nijmegen heeft het waterschap Rivierland een ontwerpplan en een milieueffectrapport (MER) ingediend bij Gedeputeerde Staten van Gelderland. Op 10 februari 2005 heeft het college van dijkgraaf en heemraden van het waterschap Rivierland ingestemd met het ontwerpplan. Conform de Wet op de waterkering geldt een gecoördineerde procedure voor alle besluiten die nodig zijn voor de realisatie. Dit betekent dat de besluitvorming van deze besluiten gelijktijdig met de besluitvorming van het dijkverbeteringsplan plaatsvindt.

Het gaat om de volgende besluiten (vergunningaanvragen):

- een bouwvergunning, sloopvergunning en kapvergunning (gemeente Nijmegen);
- een melding op grond van artikel 28 van de Wet op de Bodembescherming (gemeente Nijmegen);
- een vergunning op grond van de Wet beheer Rijkswaterstaatswerken (Rijkswaterstaat Oost-Nederland).

Terinzagelegging

Het ontwerpplan verbetering waterkering Waalkade Nijmegen, de projectnota/MER, de genoemde vergunningaanvragen, liggen van 24 maart 2005 tot en met 20 april 2005 op werkdagen ter inzage bij:

- de kantoren van het waterschap Rivierland, Pr. Beatrixlaan 25 en Westluidensstraat 46 te Tiel en het kantoor Verbrughweg 1 te Lienden, op werkdagen van 8.30 uur tot 12.00 uur en van 13.00 uur tot 16.00 uur;
- Gemeentelijk Informatiecentrum Open Huis Stadswinkel, Marienburg 75 te Nijmegen, op werkdagen van 9.00 tot 17.00 uur, op donderdag van 13.00 tot 20.00 uur en de eerste zaterdag van de maand van 10.00 tot 16.00 uur;
- de openbare bibliotheek Nijmegen, Marienburg 29 te Nijmegen, op werkdagen van 11.00 uur tot 18.00 uur, op donderdag van 11.00 uur tot 21.00 uur, op zaterdag van 10.00 uur tot 17.00 uur en in de maand april op zondag van 13.00 uur tot 17.00 uur;
- de bibliotheek van het Huis der Provincie, Markt 11 te Arnhem, op werkdagen van 9.00 uur tot 16.00 uur;
- het Oude Weeshuis, Papengas 8 te Nijmegen, op werkdagen van 9.00 uur tot 17.00 uur en 's avonds (behalve op vrijdag) van 18.30 uur tot 22.00 uur.

Indien u niet in staat bent tijdens de kantooruren de ter inzage gelegde stukken in te zien, dan kunt u contact opnemen met de afdeling Water van de provincie Gelderland (zie onderstaand telefoonnummer) en de provincie kan tegen betaling van de kosten voorzover mogelijk een exemplaar van de stukken beschikbaar stellen.

Schriftelijke zienswijzen

Gedurende de periode van terinzagelegging kan eenieder schriftelijk zijn/haar opmerkingen indienen. De opmerkingen dienen gezonden te worden aan: Gedeputeerde Staten van Gelderland, Dienst Milieu en Water/afdeling Water Postbus 9090, 6800 GX Arnhem. Graag onder vermelding van nummer MW2005.4247. Overigens kan iedereen die zienswijzen inbrengt verzoeken om zijn/haar persoonlijke gegevens niet bekend te maken.

Openbare hoorzitting/mondelijke zienswijzen

Behalve schriftelijk kunt u ook mondeling reageren. Hiervoor wordt een openbare hoorzitting gehouden op dinsdag 5 april 2005 in het Kolpinghuis, Smetiusstraat (Ruthzaal) te Nijmegen. Deze bijeenkomst begint om 19.30 uur. Er zal dan een toelichting gegeven worden op het ontwerpplan en is er gelegenheid tot het stellen van vragen. Aansluitend wordt de mogelijkheid geboden om mondeling zienswijzen in te dienen.

Nadere informatie

Voor nadere informatie kunt u wenden tot: waterschap Rivierland, de heer B. de Bruijn, tel. (0344) 64 94 22, de heer C. Masselink tel. (0344) 64 91 62 of de heer P. Damen (0344) 64 94 24, provincie Gelderland, de heer C. Veraa, tel. (026) 359 83 24.

Arnhem, 15 maart 2005, nr. MW2005.4247

provincie
GELDERLAND

Gedeputeerde Staten van Gelderland
J.J.W. Esmeyer - wnd. Commissaris van de Koningin
H.M.D. Brouwer - secretaris

BIJLAGE 3

Projectgegevens

Initiatiefnemer: Waterschap Rivierenland

Bevoegd gezag: Gedeputeerde Staten van Gelderland

Besluit: Goedkeuringsbesluit over het plan voor de verbetering van de waterkering.

Categorie Gewijzigd Besluit m.e.r. 1994: D12.1

Activiteit: Verbetering van de waterkering langs de Waalkade in Nijmegen.

Procedurele gegevens:

kennisgeving startnotitie: 31 maart 2004

richtlijnenadvies uitgebracht: 14 juni 2004

kennisgeving MER: 24 maart 2005

toetsingsadvies uitgebracht: 13 mei 2005

Bijzonderheden:

Het dijkvak (circa 1,6 km) waarop de verbetering betrekking heeft ligt tussen de verkeersbrug in de A325 en de spoorbrug over de Waal en biedt bescherming aan de benedenstad van Nijmegen. De Commissie heeft in haar toetsingsadvies aanbevolen om in het besluit de uiteindelijke keuze van het voorkeursalternatief goed te motiveren en expliciet aan te geven hoe de afstemming met het dijkterugleggingsplannen bij Lent plaats zal vinden.

Samenstelling van de werkgroep:

ir. J.J. Cuijpers

drs. L. van Rijn-Vellekoop (voorzitter)

ir. J.H.A. Wijbenga

drs. G. de Zoeten

Secretaris van de werkgroep:

ir. J.M. Bremmer (richtlijnenfase), drs. B.C. Rademaker (toetsing)

BIJLAGE 4

Lijst van inspraakreacties en adviezen

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
1.	20050331	Museum De Stratemakerstoren	Nijmegen	20050427
1A.	20050415	Museum De Stratemakerstoren	Nijmegen	20050427
2.	20050413	Kuijpers Advocaten, namens de heer W.H. De Zwart, Nijmegen	Amersfoort	20050427
3.	20050419	Het college van Burgemeester en Wethouders van Nijmegen	Nijmegen	20050427
4.	20050418	Talis Vastgoed	Nijmegen	20050427

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport Verbetering Waterkering Waalkade Nijmegen

Het Waterschap Rivierenland wil de waterkering langs de Waalkade in Nijmegen te verbeteren. Deze waterkering biedt bescherming aan de benedenstad van Nijmegen. Het gaat om een stuk van circa 1,6 km tussen de verkeersbrug in de A325 en de spoorbrug over de Waal. De provincie Gelderland moet als bevoegd gezag een besluit nemen over het plan voor de verbetering van de waterkering. Ten behoeve van dit besluit is een milieueffectrapport opgesteld.

ISBN 90-421-1545-9